

HỌC TIẾNG ANH QUA GỐC TỪ

Tập 2

Tác giả: Vũ Chiến Công.

LỜI MỞ ĐẦU

Như đã đề cập ở tập 1, một từ tiếng Anh được cấu tạo:
Tiền Tố + Gốc Từ + Hậu Tố

Trong đó:

- Tiền tố bổ sung nghĩa cho gốc từ.
- Gốc từ mang nghĩa tổng quát.
- Hậu tố thường diễn tả trạng thái của từ.

Trong tập 1, độc giả được làm quen với hầu hết các Tiền Tố tiếng Anh. Ở tập 2 này, tác giả xin đi sâu phân tích chi tiết về Gốc Từ.

Gốc từ tiếng Anh đa phần bắt nguồn từ ngữ hệ Ấn-Âu PIE (Proto-Indo-European). Trải qua hàng nghìn năm, ý nghĩa của mỗi từ thay đổi theo thời gian, phù hợp theo dòng chảy cuộc sống.

Ví dụ: Cụm từ "turn volume up" để ám chỉ việc xoay âm lượng âm thanh lên. Ngày nay chúng ta dùng cụm từ này với ý nghĩa tương tự, nhưng chỉ cần nhấn hoặc chạm vào nút âm lượng. Như vậy động từ turn - xoay, trong mỗi hoàn cảnh sẽ có nghĩa là nhấn hay chạm.

Gốc từ cũng như vậy, ý nghĩa của nó đã thay đổi đi nhiều so với thời điểm ban đầu. Để học tốt gốc từ, hãy thả lỏng bộ não và cùng tưởng tượng ra những hoàn cảnh phù hợp.

Tác giả
Vũ Chiến Công

I. Gốc từ liên quan tới sự di chuyển của đôi chân

Gốc từ	Nghĩa	Ví dụ
Migr	Di cư	Immigration, Emigrant, Commigrate
Cur	Chạy	Currency, Incur, Occur, Recur, Concur
Fug	Chạy đi	Lucifugacious, Refugee, centrifugal
Cede	Đi	Concede, Precede, Recede, Accede
Vade	Đi	Invade, Evade, Pervade, Reinstate
Gress	Bước đi	Aggress, Progress, Ingress, Egress
Ven	Đến	Souvenir, Avenue, Revenue, Venue

1. Gốc từ Migr (di cư-wander)

Ví dụ

• **Migrate** = migr (di cư) + ate (động từ)

/ˈmaɪɡreɪt/ → di cư.

• **Migrator** ~ migrate (di cư) + or (người/vật)

/ˈmaɪɡrətɔː/ → người di cư, chim di trú.

• **Commigrate** = com (cùng nhau) + migrate (di cư)

/kəˈmaɪɡreɪt/ = cùng nhau di cư

→ di cư theo nhóm.

• **Emigrate** = e (ra ngoài) + migrate (di cư)

/ˈemɪɡreɪt/ = di cư ra ngoài, di cư sang nước khác

→ xuất ngoại, xuất cảnh.

Gốc từ Migr (di cư-wander)

• **Intermigration** = inter (giữa) + migr (di cư) + ation (kết quả)

/ˌɪntəˈmaɪˈɡreɪʃn/ ~ kết quả của việc di cư giữa các vùng

→ sự giao thoa văn hóa di cư.

• **Nonimmigrant visa** = non + immigrant + visa (thị thực)

/ˌnɒnˈɪmɪɡrənt ˈvɪzə/ → thị thực không nhập cư (du lịch)

• **Transmigrant** = trans (qua) + migr (di cư) + ant (n/adj)

/ˌtrænzˈmaɪˈɡrənt/ ~ di cư qua

→ di cư tới nơi trung chuyển (đi nước thứ 3).

Note:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Note:

2. Gốc từ Cur (chạy-run) các biến thể cur, car ,cour

o Cur mang nghĩa một tiến trình đang vận hành, đang chạy.

 Ví dụ• **Concur** = con (cùng nhau) + cur (chạy)

/kən'kʊ:r/ = chạy cùng nhau

~ đi cùng nhau, xuất hiện cùng nhau (1)

~ hiểu ý nhau (2)

1 -> cùng xảy ra.

2 -> cùng quan điểm.

• **Currency** = cur (chạy) + ency (trạng thái)/'kʊ:rən.si/ ~ chạy nền kinh tế, vận hành nền kinh tế
-> tiền tệ.• **Current** = cur (chạy) + ent (biểu thị)/'kʊ:r.ənt/ ~ biểu thị thời gian đang chạy, đang diễn ra
-> hiện hành, hiện tại (tính từ).• **Current** = cur (chạy) + ent (chủ thể hành động)/'kʊ:r.ənt/ = chủ thể của tiến trình chạy
-> dòng điện, dòng khí, dòng nước (danh từ).• **Curriculum** = cur (chạy) + riculum (hệ thống)/kə'ɾɪkjələm/ ~ các môn học được chạy, được vận hành
-> chương trình giảng dạy. (giáo dục)

[illegible]

Note:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Gốc từ Fug (chạy đi, chạy ra, thoát ra-flee)

• **Centrifugal** = **centri (tâm) + fug (chạy ra) + al (tính chất)**
 /sen'trifjəgl/ = chạy ra từ tâm
 -> li tâm.

• **Febrifuge** = **feбри (sốt) + fug (chạy đi) + e (danh từ)**
 /'febri,fju:dʒ/ = chạy đi khỏi cơn sốt
 -> thuốc hạ sốt.

• **Fugitive** = **fug (chạy đi) + itive (tính chất)**
 /'fju:dʒətɪv/ ~ tính chất của việc chạy đi
 -> chạy trốn, lánh nạn.

• **Fugacious** = **fug (chạy đi) + acious (mang tính chất)**
 /fju:'geɪfəs/ ~ chạy đi, không còn nữa
 -> ngắn ngủi, thoáng qua, chóng tàn.

• **Lucifugous** = **luci (ánh sáng) + fug (chạy đi) + ous (tính từ)**
 /lu:'sɪfjʊɡəs/ = chạy đi khỏi ánh sáng
 -> sợ ánh sáng (một số loài sâu bọ, côn trùng).

• **Refugee** = **re (lại) + fug (chạy ra) + ee (người)**
 /,refju'dʒiː/ ~ chạy lại nơi trú ẩn
 -> người tị nạn.

- **Subterfuge** = subter (âm thầm) + fug (thoát ra) + e (danh từ)
 /'sʌbtərfjuːdʒ/ = âm thầm thoát ra
 -> lảng tránh, thoái thác.

Note:

.....

.....

.....

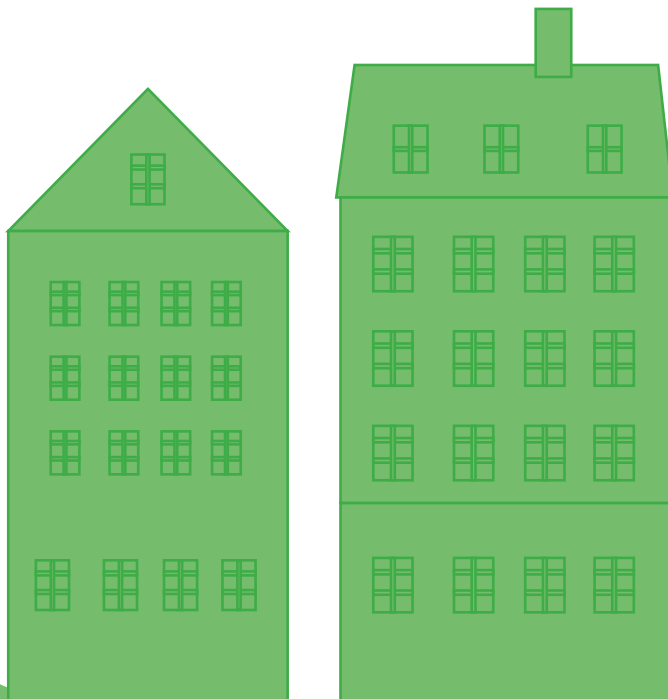
.....

.....

.....

.....

.....

4. Gốc từ Cede (đi-go) các biến thể Cede, Ceed, Cess

Ví dụ

- **Accede** = ac (tới) + cede (đi)
 /ək'siːd/ ~ đi tới một nhóm, hội (1)
 ~ đi tới kết quả cuối cùng (2)
 1 -> tham gia, gia nhập.
 2 -> tán thành.
- **Cede** = đi
 /siːd/ ~ chạy lại nơi trú ẩn
 -> người tị nạn.
- **Concede** = con (hoàn toàn) + cede (đi)
 /kən'siːd/ = đi hoàn toàn
 ~ từ bỏ những gì đang có, thừa nhận đã đi khỏi
 1 -> từ bỏ.
 2 -> thừa nhận.
- **Intercede** = inter (giữa) + cede (đi)
 /,ɪntər'siːd/ ~ đi vào giữa vụ việc.
 -> đứng ra hòa giải, can thiệp giùm.
- **Precede** = pre (trước) + cede (đi)
 /prɪ'siːd/ -> đi trước, có trước.

• **Precedent = precede (có trước) + ent (tính chất)**

/ˈpreɪdənt/ ~ đã xảy ra trong quá khứ
-> tiền lệ.

• **Precedence = precede (có trước) + ence (trạng thái)**

/ˈpreɪdəns/ = có điều gì trước
-> quyền ưu tiên (thời gian, thứ tự).

• **Recede = re (quay lại) + cede (đi)**

/riˈsiːd/ = đi quay lại, đi ngược lại
1-> rút lui.
2-> rút xuống (thủy triều).
3-> sụt giảm.

• **Secede = se (tách rời) + cede (đi)**

/siˈsiːd/ ~ đi rời khỏi nhau, tách khỏi nhau.
-> ly khai.

• **Exceed = ex (ra ngoài) + cede (đi)**

/ɪkˈsiːd/ = đi ra ngoài
-> vượt quá.

• **Proceed = pro (phía trước) + cede (đi)**

/priːsɪˈsiːd/ = đi lên phía trước, không dừng lại.
1-> tiến lên, đi lên.
2-> tiếp diễn, tiếp tục.

• **Succeed = suc (dưới) + cede (đi)**

/səkˈsiːd/ = đi từ phía dưới (1)
= đi lên (2)
1 -> nối tiếp, kế tiếp.
2 -> thành công.

• **Abscess = abs (rời khỏi) + cess (đi)**

/ˈæbses/ ~ dịch, mủ sưng lên rồi thoát ra ngoài
-> nhọt, ung mủ, áp xe.

• **Access = ac (tới) + cess (đi)**

/ˈækses/ ~ lối đi tới
1-> đi vào, đường vào.
2-> truy cập.

• **Ancestor = an (trước) + cest (đi) + or (người)**

/ˈænstəstər/ = người đi trước
-> ông bà, tổ tiên.

• **Incessant = in (vào) + cess (đi) + ant (biểu thị)**

/ɪnˈsesnt/ ~ đi vào, không dừng
-> liên tiếp, kéo dài, không dứt.

• **Necessary = ne (không) + cess (đi) + ary (liên quan)**

/ˈnesəsəri/ ~ không đi đâu hết, ở lại
-> cấp thiết, thiết yếu.

Note:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Gốc từ Vade (đi-go)

② Ví dụ

• **Couvade** = cou (nở, sinh) + vade (đi)

/ku:'væd/

= đi sinh, mang thai

~ hội chứng chồng ốm ghen thay cho vợ

-> ốm ghen đồng cảm.

• **Evade** = e (ra ngoài) + vade (đi)

/i'veɪd/

= đi ra ngoài

-> tránh khỏi, lẩn trốn.

• **Pervade** = per (toàn bộ) + vade (đi)

/pə'r'veɪd/

~ đi vào toàn bộ không gian

-> lan tỏa, tràn khắp (hương thơm, tư tưởng).

• **Reinvade** = re (lại) + invade (xâm chiếm)

/rəɪn'veɪd/

-> tái chiếm.

• **Unevadable** = un (không) + evade (trốn) + able (khả năng)

/əni'veɪdəbl/

= không có khả năng trốn

-> không thể trốn thoát.

• **Wade** = water (nước) + vade (đi)

/weɪd/

~ đi qua vùng có nước

-> lội qua đầm lầy.

Note:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Gốc từ Gress (bước đi-step, walk)

o Gress mang nghĩa bước đi. Khi bước lên hoặc bước xuống, nó chia thành các cấp hay mức độ khác nhau.

o Các biến thể Gress (bước đi), Grad (cấp độ, mức độ)

Ví dụ

- **Aggress = ag (tới) + gress (bước)**

/ə'gres/ = bước tới

-> gây sự, gây hấn.

- **Congress = con (cùng nhau) + gress (bước)**

/'ka:ŋgrəs/ ~ bước đến cùng nhau, gặp gỡ hội họp

-> đại hội.

- **Digress = di (rời khỏi) + gress (bước)**

/daɪ'gres/ ~ bước ra khỏi chủ đề

-> lạc đề

- **Egress = e (ra) + gress (bước)**

/'i:gres/ = bước ra

-> đi ra.

- **Ingress = in (vào) + gress (bước)**

/'ɪngres/ = bước vào

-> đi vào.

• **Progress = pro (phía trước) + gress (bước)**

/ˈpraːɡres/ = bước lên phía trước

-> tiến triển, tiến bộ, phát triển.

• **Regress = re (quay lại) + gress (bước)**

/rɪˈɡres/ = bước quay lại

-> thoái lui.

• **Transgress = trans (qua) + gress (bước)**

/trænzˈɡres/ = bước qua

-> vượt quá giới hạn, vi phạm, phạm tội.

• **Degrade = de (xuống) + grad (cấp) + e (động từ)**

/diˈɡreɪd/ = xuống cấp

-> giáng cấp, hạ cấp.

• **Grade = grad (cấp) + e (động từ/danh từ)**

/ɡreɪd/ = cấp độ

-> cấp, loại, mức.

• **Graduate ~ grad (cấp) + ate (trạng thái / tạo ra)**

/ˈɡrædʒuət/ ~ trạng thái cấp độ (1)

~ tạo ra các cấp khác nhau (2)

1 -> tốt nghiệp. (danh từ)

2 -> chia thành từng phần. (động từ)

Note:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Gốc từ Cede (đi-go) các biến thể Cede, Ceed, Cess

Ví dụ

• **Avenue** = a (tới) + ven (đến) + ue (hậu tố)

/ˈævənuː/ ~ đường đi tới

-> đại lộ.

• **Convenient** = con (cùng nhau) + ven (đến) + ient (biểu thị)

/kənˈviːniənt/ = đến cùng nhau

~ tập hợp các dịch vụ đáp ứng cho một nhu cầu

-> tiện lợi.

• **Intervene** = inter (giữa) + ven (đến) + e (động từ)

/ˌɪntərˈviːn/ ~ đến giữa, tới giữa sự việc

-> xen vào, can thiệp.

• **Provenance** = pro (phía trước) + ven (đến) + ance (N)

/ˈpraːvənəns/ ~ phía trước đến từ hiện tại

-> lại lịch, nguồn gốc.

• **Revenue** = re (lại) + ven (đến) + ue (hậu tố)

/ˈrevənuː/ ~ doanh thu mang lại (come back)

-> thu nhập, lợi tức.

• **Souvenir** = sou (quá khứ) + ven (đến) + ir (danh từ)

/ˌsuːvəˈniːr/ = đến từ quá khứ, gợi nhớ kỷ niệm

-> đồ lưu niệm.

• **Adventure** = ad (tới) + vent (đến) + ure (hành động)

/ədˈventʃər/ ~ đến, đi tới các vùng đất hoang sơ

-> mạo hiểm, phiêu lưu.

• **Circumvent** = circum (xung quanh) + vent (đến)

/ˌsɜːrkəmˈvent/ ~ đi lòng vòng, điều hổ ly sơn

-> dùng mưu kế để phá vỡ kế hoạch.

• **Contravene** = contra (ngược nhau) + vene (đến)

/ˌkɑːntrəˈviːn/ = đến ngược nhau, kết quả khác nhau

-> mâu thuẫn, trái ngược.

• **Event** = e (ra) + vent (đến)

/ɪˈvent/ ~ xảy đến, xảy ra

-> biến cố, diễn ra, xảy ra, sự kiện.

• **Eventual** = event (xảy ra) + ual (tính chất)

/ɪˈventʃuəl/ -> sau cùng, cuối cùng cũng xảy ra.

• **Invent** = in (vào) + vent (đến)

/ɪnˈvent/ ~ đem đến kết quả, được lưu vào sổ sách

-> phát minh, sáng chế.

• **Inventory** = in (vào) + vent (đến) + ory (nơi)

/ˈɪnvəntɔːri/ ~ đi đến kho kiểm đếm hàng, lưu vào sổ sách

-> bản kê, danh mục hàng tồn kho.

• **Misadventure** = mis (xấu) + adventure (mạo hiểm)

/ˌmɪsəd'ventʃər/ = mạo hiểm xấu
-> rủi ro.

• **Prevent** = pre (trước) + vent (đến)

/prɪ'vent/ = đến trước
-> ngăn ngừa.

• **Subvention** = sub (dưới) + vent (đến) + ion (tình thế)

/səb'venʃn/ ~ hỗ trợ đến với những người phía dưới
-> tiền trợ cấp.

• **Venue** = ven (đến) + ue (hậu tố)

/'venjuː/ ~ địa điểm để đi đến
-> nơi gặp mặt.

Note:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

>> Liên hệ tác giả:

- Email: HTAQGT@gmail.com

- Facebook page: Học Tiếng Anh Qua Gốc Từ

Quét mã QR để truy cập

